

МОТИВИ

към проекта на Наредба № 23 за условията и реда за оценка на клиентските активи

Причини, налагащи приемането:

При преглед на подзаконовата нормативна уредба, свързана с оценката на клиентските активи, държани при инвестиционни посредници, клоновете на инвестиционни посредници от трета държава в Република България в случаите по чл. 77а, ал. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), управляващите дружества в случаите по чл. 89, ал. 1 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, в случаите по чл. 228, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ са констатирани затруднения, свързани с прилагането в практиката на разпоредбите на Наредба № 23 от 8.02.2006 г. за условията и реда за оценка на клиентските активи (Наредба № 23), както и липса на уредба, свързана с оценката на акциите на дружества, които са обявени в несъстоятелност. Последните промени в Наредба № 23 са извършени през 2008 г., което налага нейното осъвременяване и въвеждане в съответствие с промените в ЗППЦК и Закона за пазарите на финансови инструменти.

Цели, които се поставят с приемането на наредбата:

Целта на наредбата е да се определят условията и редът за оценка на клиентските активи при инвестиционни посредници, клоновете на инвестиционни посредници от трета държава в Република България в случаите по чл. 77а, ал. 4 от ЗППЦК, управляващите дружества в случаите по чл. 89, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, в случаите по чл. 228, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ.

Предвид обстоятелството, че промените, които ще се наложи да се направят в Наредба № 23 от 08.02.2006 г. за условията и реда за оценка на клиентските активи, са съществени и многобройни, е изготвен проект на нова Наредба № 23, а действащата Наредба № 23 се предвижда да бъде отменена. Проектът запазва номера на действащата Наредба № 23 в наименованието си с оглед утвърждаването на нормативния акт сред заинтересованите страни по наложения начин и поради запазването на кръга от обществени отношения, които се регулират с него. Идентифицирането и отграничаването на новия и отменения нормативен акт ще се осъществява въз основа на пълното наименование на наредбата и датата, на която е приета, съответно обнародвана в Държавен вестник.

Проектът на наредба е структуриран в четири раздела: Общи положения, Правила за оценка на клиентски активи, Начин за определяне на размера на годишните вноски и Административно наказателна разпоредба.

В раздел I „Общи положения“ се определя приложното поле, обхвата и целите на наредбата.

В раздел II „Правила за оценка на клиентски активи“ са установени норми, свързани с моделите и методите за оценка на различните видове финансови инструменти.

Предлага се в случаите, когато финансовите инструменти са допуснати до търговия на повече от един регулиран пазар или се търгуват на няколко места за търговия, пазарната им стойност да се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от мястото за търговия, определено като най-относитимия пазар по отношение на ликвидността за целите на чл. 4, параграф 1, буква

„а“ от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 173/84 от 12 юни 2014 г.).

С цел прилагане на единен подход при оценката на акциите, в случаите при които е невъзможно да се използва тяхната пазарна стойност, се предлага да се определя справедлива стойност по метода на нетната балансова стойност на активите, съгласно счетоводния баланс от последния оповестен финансов отчет на дружеството.

С цел прилагане на единен подход при оценката на облигациите, в случаите при които е невъзможно да се използва тяхната пазарна стойност се предлага те да бъдат оценявани по метода на дисконтираните бъдещи нетни парични потоци, като дисконтовият фактор за съответната година се определя до 31 януари и отразява най-малко основния лихвен процент на Българската народна банка към края на предходната година и инфлационния индекс за предходната година, обявен от Националния статистически институт.

В съответствие с нормата на чл. 608, ал. 2 от Търговския закон, според която се предполага, че търговецът не е в състояние да изпълни изискуемо задължение по ал. 1 на същата разпоредба, ако преди подаване на молбата за откриване на производството по несъстоятелност не е заявил за обявяване в търговския регистър годишните си финансови отчети за последните три години, се предлага прилагането на нулев коефициент по ал. 1 на чл. 7 на Наредба № 23, да се извърши при съобразяване на посочения 3-годишен срок.

Съгласно разпоредбата на чл. 119, ал. 1, т. 6 от ЗППЦК, когато дружеството е обявено в несъстоятелност, то престава да бъде публично от решението на Комисията за отписване от регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 3 от Закона за Комисията за финансов надзор. Законодателят е приел, че едно дружество в несъстоятелност няма качествата на публично дружество. Обявяването на дружеството в несъстоятелност също води до оценка на акциите на съответното дружество с нулев коефициент.

Разпоредбата на чл. 8 от Наредба № 23 позволява оперативна самостоятелност на инвестиционните посредници, клоновете на инвестиционни посредници от трета държава в Република България в случаите по чл. 77а, ал. 4 от ЗППЦК, управляващите дружества в случаите по чл. 89, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, в случаите по чл. 228, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ, при определянето на справедлива стойност на финансовите инструменти и други клиентски другите активи по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Наредба № 23 въз основа на приети от тях правила. Въвежда се изискване лицата, които попадат в обхвата на наредбата, да представят в Комисията за финансов надзор тези правила в 7-дневен срок от приемането им, съответно от приемане на изменения в тях.

В Раздел III „Начин за определяне на размера на годишните вноски“ е разгледан редът за формиране на годишните вноски във Фонда за компенсиране на инвеститорите от страна на лицата, които попадат в обхвата на наредбата.

В Раздел IV е предвидена административнонаказателна разпоредба, касаеща ангажирането на административнонаказателна отговорност заради извършени административни нарушения на наредбата.

Проектът на наредба съдържа подразделение „допълнителни разпоредби“, където се предлагат легални дефиниции на няколко употребени термини, за постигане на необходимата яснота и улеснение за нейното прилагане.

В преходните и заключителни разпоредби се съдържа параграф за отмяната на Наредба № 23 от 8.02.2006 г. за условията и реда за оценка на клиентските активи (обн., ДВ, бр. 19 от 2006 г., изм., бр. 82 от 2007 г., изм. и доп., бр. 32 от 2008 г.)

Очаквани резултати от прилагането:

С предложението проект на Наредбата се цели унифицирането на подхода по отношение на изискванията, които следва да спазват инвестиционните посредници, клоновете на инвестиционни посредници от трета държава в Република България в случаите по чл. 77а, ал. 4 от ЗППЦК, управляващите дружества в случаите по чл. 89, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, в случаите по чл. 228, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ, при оценка на активите на техните клиенти. Предложеният проект на Наредба отразява развитието на капиталовите пазари през последните години, настоящите пазарни условия, както и значителното разширяване на кръга от места за търговия, като същевременно осигурява защита интересите на инвеститорите.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Предвижданите изисквания с проекта на Наредба № 23 няма да имат пряко отражение върху бюджета на КФН и не е необходимо осигуряване на допълнителни разходи/трансфери/други плащания.

Осигуряването на прилагането на наредбата не е свързано с допълнителни разходи за инвестиционни посредници, клоновете на инвестиционни посредници от трета държава в Република България в случаите по чл. 77а, ал. 4 от ЗППЦК, управляващите дружества в случаите по чл. 89, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, в случаите по чл. 228, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ, тъй като се развиват методите и начините за оценка на притежаваните от тях и от техните клиенти финансови инструменти и не се въвеждат нови задължения за поднадзорните лица.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Проектът на наредба не противоречи на правото на Европейския съюз и не съдържа разпоредби, които транспонират изискванията на акт на Европейския съюз, поради което не е приложена справка за съответствието му.

На основание чл. 6 от Правилата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор проектът на Наредба № 23 заедно с мотивите се публикува на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, като срокът за предложения и становища по проекта на наредба, публикуван за обществени консултации, е 30-дневен.